

Sygn. akt VII U 4534/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2020 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan- Karasińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 listopada 2020 r. w Warszawie
sprawy Z. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o wysokość kapitału początkowego

na skutek odwołania Z. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 3 września 2019 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 3 września 2019 r. znak: (...) w ten sposób, że ustala wysokość kapitału początkowego na dzień 01 stycznia 1999 r. – 153 366,29 złotych.

Sygn. akt VII U 4534/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 września 2019 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustalił dla wnioskodawcy Z. G. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1378,87 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od dnia 1 stycznia 1984 r. do dnia 31 grudnia 1993 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 112,94%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego organ rentowy ustalił w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru, wynoszącego 112,94% przez kwotę bazową, tj. 1.220,89 zł określoną w ustawie powołanej w części I decyzji ($112,94\% \times 1.220,89 \text{ zł} = 1378,87 \text{ zł}$), okresy składkowe w łącznym wymiarze 24 lata, 2 miesiące i 9 dni tj. 290 miesięcy, współczynnik proporcjonalny do wieku oraz okresu składkowego w wysokości 73,30% oraz średnie dalsze trwanie życia w wymiarze 209 miesięcy. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 135.609,65 zł (decyzja z dnia 9 września 2019 r., znak: (...)) k. 106, tom a.r.).

Z. G. w dniu 11 października 2019 r. złożył, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia **9 września 2019 r., znak: (...)**, o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, w części w jakiej organ rentowy nie uwzględnił do wyliczenia kapitału początkowego okresów

jego zatrudnienia: od dnia 1 września 1969r. do 26 czerwca 1973r., gdyż świadectwo pracy zostało podpisane z upoważnienia. Ubezpieczony podał, w okresie, kiedy było wystawiane świadectwo pracy, była możliwość wystawienia świadectwa z upoważnienia. W związku z tym, że na przestrzeni lat zmieniły się przepisy czuje się pokrzywdzony ponieważ w roku 1977 r. świadectwo pracy zostało wystawiono w sposób prawidłowy. Odwołujący wniósł o zmianę decyzji i zaliczenie powyższego okresu do ustalenia kapitału początkowego (odwołanie z dnia 11 października 2019 r. k. 3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 30 października 2019 r. wniósł o oddalenie odwołania od decyzji z dnia 9 września 2019 r., znak: (...) na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c. oraz zasądzenie od strony powodowej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swego stanowiska Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że nie uwzględnił przy ponownym obliczaniu wartości kapitału początkowego Z. G. okresów zatrudnienia od dnia 1 września 1969r. do 26 czerwca 1973 r. bowiem świadectwo pracy za powyższy okres nie spełnia wymogów formalnych tj. nie możliwa jest identyfikacja osoby, która złożyła podpis posługując się formułą „z up”. (odpowiedź na odwołanie z dnia 30 października 2019 r., k. 6 tom a.r.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony Z. G., urodzony w dniu (...), w okresie od dnia 1 września 1969 r. do 26 czerwca 1973 r. był zatrudniony w na stanowisku frezera w (...) Zakładach (...) w W.. Świadectwo pracy zostało wystawione z upoważnienia przez starszego referenta M. K. (świadectwo pracy z dnia 28 stycznia 1977 r. k. 4 a.s.).

W okresie od 13 sierpnia 1973 r. do dnia 26 stycznia 1974 r. była zatrudniony w Zakładach (...) W. na stanowisku ślusarza (świadectwo pracy z dnia 2 lutego 1977 r. – k. 7 a.r.).

W okresie od 1 lutego 1974 r. do dnia 31 stycznia 1977 r. był zatrudniony w Zakładach (...). (...) K. (świadectwo pracy z dnia 31 stycznia 1977 r. k9 a.r.).

W okresie od 24 października 1974 r. do 6 października 1976 r. odbywał służbę wojskową (książeczka wojskowa k. 11 a.r.)

W okresie od 21 września 1987 r. do 2 grudnia 1988 r. i od 6 grudnia 1988 do 28 lutego 1989 r. był zatrudniony w (...) w Z. (świadectwo pracy z dnia 28 lutego 1989 r. k. 25 a.r.).

W okresie od dnia 1 października 1989 do 31 października 1989 r. był zatrudniony u J. Z. w M. jako robotnik budowlany (świadectwo pracy z dnia 31 października 1989 r. k. 27 a.r.)

W okresie od 6 listopada 1989 r. do dnia 30 kwietnia 1994 r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie produkcyjnym (...) w W. jako frezer (świadectwo pracy z dnia 30 kwietnia 1994 r. k. 29 a.r.).

W okresie od 1 czerwca 1994 r. do dnia 31 maja 2005 r. był zatrudniony w (...) jako ślusarz – frezer (świadectwo pracy z dnia 31 maja 2005 r. k. 33 a.r.).

Decyzją z dnia 13 maja 2008 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustalił dla wnioskodawcy Z. G. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1284,86 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od dnia 1 stycznia 1984 r. do dnia 31 grudnia 1993 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 105,24%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego organ rentowy ustalił w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru,

wynoszącego 105,24% przez kwotę bazową, tj. 1.220,89 zł określoną w ustawie powołanej w części I decyzji (105,24% x 1.220,89 zł = 1284,86 zł), okresy składkowe w łącznym wymiarze 24 lat i 2 miesiące i 9 dni tj. 290 miesięcy, współczynnik proporcjonalny do wieku oraz okresu składkowego w wysokości 72,87% oraz średnie dalsze trwanie życia w wymiarze 209 miesięcy. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 129.159,91 zł (decyzja z dnia 13 maja 2008 r., znak: (...) k. 99-101 a.r.).

W dniu 9 września 2019 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustalił dla wnioskodawcy Z. G. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1378,87 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od dnia 1 stycznia 1984 r. do dnia 31 grudnia 1993 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 112,94%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego organ rentowy ustalił w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru, wynoszącego 112,94% przez kwotę bazową, tj. 1.220,89 zł określoną w ustawie powołanej w części I decyzji (112,94% x 1.220,89 zł = 1378,87 zł), okresy składkowe w łącznym wymiarze 24 lata, 2 miesiące i 9 dni tj. 290 miesięcy, współczynnik proporcjonalny do wieku oraz okresu składkowego w wysokości 73,30% oraz średnie dalsze trwanie życia w wymiarze 209 miesięcy. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 135.609,65 zł (decyzja z dnia 9 września 2019 r., znak: (...) k. 106, tom a.r.).

Od decyzji z dnia 9 września 2019 r., znak: (...), ubezpieczony złożył odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 11 października 2019 r. k. 3 a.s.).

W wykonaniu zobowiązania Sądu z dnia 14 lutego 2020 r. r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w piśmie procesowym z dnia 20 lutego 2020 r. wyliczył hipotetyczną wysokość kapitału początkowego ubezpieczonej przy uwzględnieniu okresu pracy od 1 września 1969r. do 26 czerwca 1973 r. i określił ją na kwotę 153.366,29 . Organ rentowy zaznaczył, że wynagrodzenie minimalne przyjęte za wskazany okres nie ma wpływu na podstawę wymiaru kapitału początkowego. (pismo procesowe z dnia 20 lutego 2020 r. k. 42 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach niniejszej sprawy, jak również w aktach rentowych odwołującej. Zdaniem Sądu dokumenty, w zakresie w jakim Sąd Okręgowy oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty te nie były przez strony sporu kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem wynikające z nich okoliczności należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Postępowanie w sprawie z odwołania Z. G. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 9 września 2019 r., znak: (...) podlegało uwzględnieniu.

Z uwagi na przedmiot sporu tytułem wstępu podkreślania wymaga, że Z. G., jako osobie urodzonej pod dniu 31 grudnia 1948 r., przysługuje prawo do emerytury w myśl art. 24 i następnych ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 39), zwanej dalej ustawą emerytalną. Wymieniony przepis art. 24 wskazuje, że ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego, co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184. Zasady obliczania wysokości emerytury określonej w art. 24 zostały ustalone w art. 25-26 ustawy emerytalnej. W myśl art. 26 emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 ustawy przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183 ustawy. Z kolei z art. 25 ust. 1 ustawy wynika, że podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 ustawy, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury,

zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zaewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

W świetle zacytowanych przepisów jednym z podstawowych elementów obliczenia wysokości przyznanej ubezpieczonemu emerytury jest kapitał początkowy. Zgodnie z art. 173 ust. 1-3 ustawy emerytalnej ustala się go dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat. Jego wartość ustala się na dzień wejścia w życie ustawy. Z kolei w myśl art. 174 ust. 1 i 2 ww. ustawy, wyliczenia kapitału dokonuje się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Ustala się podstawę wymiaru w oparciu o zasady określone w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, to jest z okresu kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych przed dniem 1 stycznia 1999 r. (art. 15 ust. 1) bądź z okresu 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu (art. 15 ust. 6). Ponadto, przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy: okresy składkowe, o których mowa w art. 6, okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt. 5 oraz okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt. 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W niniejszej sprawie, sporny pozostawały okres zatrudnienia ubezpieczonego od dnia 1 września 1969 r. do 26 czerwca 1973 r. w (...) Zakładach (...). Organ rentowy nie uwzględnił przedłożonego świadectwa, albowiem jego zdaniem nie spełnia warunków formalnych, tj. nie możliwa jest identyfikacja osoby, która złożyła podpis posługując się formułą „z up”. Organ rentowy nie wskazał przy tym, z jakich przepisów prawa wywodzi obowiązek, by na świadectwie pracy znajdowało się imię, nazwisko osoby z upoważnienia której świadectwo to zostało wystawione. Z uwagi na fakt, że świadectwo pracy zostało wystawione w styczniu 1977., a więc wówczas, gdy obowiązywał kodeks pracy z 26 czerwca 1974r., Sąd odwołał się do przepisów tego kodeksu, które odnoszą się do świadectw pracy. Art. 97 k.p., który określał w owym czasie obowiązek pracodawcy wydania pracownikowi świadectwa pracy i nie określał wymogów i danych, które ten dokument ma zawierać. Określało je obowiązujące od 1 stycznia 1975r. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 listopada 1974 roku w sprawie świadectw pracy i opinii (Dz. U. z 1974r., poz. 45, poz. 269), które dopiero od zmiany rozporządzenia z dniem 29 sierpnia 1989 r. w § 7 wskazywało, że w świadectwie pracy, oprócz danych określonych w art. 97 § 2 Kodeksu pracy, powinny być zamieszczone następujące informacje niezbędne do ustalenia uprawnień pracownika w nowym zakładzie pracy:

- 1) okres korzystania z urlopu bezpłatnego i podstawa prawna jego udzielenia,
- 2) okres korzystania z urlopu wychowawczego, a w wypadku likwidacji zakładu pracy - okres tego urlopu przypadający po likwidacji zakładu,
- 3) wykorzystanie zwolnienia od pracy przewidzianego w art. 188 Kodeksu pracy,
- 4) okres odbywania służby wojskowej oraz zasadniczej służby w obronie cywilnej lub służby zastępczej, przypadający w czasie zatrudnienia w zakładzie pracy, który wydaje pracownikowi świadectwo pracy,
- 5) okres, za który przyznano pracownikowi odszkodowanie w związku ze skróceniem okresu wypowiedzenia umowy o pracę (art. 361 Kodeksu pracy),
- 6) termin zdarzenia uzasadniającego, na podstawie odrębnych przepisów, obniżenie pracownikowi zasiłku z ubezpieczenia społecznego.

We wskazanym przepisie ani żadnym innym zawartym w w/w akcie prawnym nie zostało oznaczone, jakie pieczątki mają znajdować się na świadectwie pracy ani jak ma wyglądać podpis pracodawcy. Nie wskazano również, by konieczne było podanie danych osoby, z upoważnienia której dokument jest podpisywany. W rozpatrywanej sprawie

świadcstwo pracy, zostało zaopatrzone w pieczęcie zakładu pracy i podpisane z up. starszego referenta M. K.. Wprawdzie przy podpisie widnieje adnotacja „z up.”, ale zdaniem Sądu, obowiązek wpisania pełnych danych osoby, z upoważnienia której dokonywany jest podpis nie wynika z żadnego z przepisów ówczesnie obowiązujących. Dodatkowo Sąd miał na względzie, że świadcstwo zakładu pracy podlega ocenie Sądu, jak każdy inny środek dowodowy, stosownie do dyspozycji art. 233 k.p.c. W tym miejscu podkreślić należy, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w § 22 rozporządzenia sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 sierpnia 2013r., III AUa 1770/12).

W rozpatrywanej sprawie świadcstwo pracy nie budzi wątpliwości w sensie formalnym z przyczyn, które zostały wskazane ale daje podstawy do uznania, że ubezpieczony faktycznie w okresie od 1 września 1969 r. do 26 czerwca 1973 r. był zatrudniony na stanowisku frezera w (...) Zakładach (...). W związku z tym nie było podstaw, by odmówić mu uwzględnienia spornego okresu jako składkowego przy ustalaniu wartości kapitału początkowego.

Pomimo, iż Sąd Okręgowy zwracał się do wskazanego przez odwołującego (...) Sp. z o.o. ul. (...) w W. – jak przechowawcy dokumentów o przesłanie akt osobowych odwołującego, zobowiązanie nie zostało wykonane, albowiem z adnotacji Poczty wynika, iż firma wyprowadziła się spod wskazanego przez ubezpieczonego adresu.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. dokonał stosownej zmiany zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)

KM